

Sommerskole for barn og unge:

Interesserte i forskning

Det er lenge til de får visdomstenner. 25 ungdommer, de fleste i 14-års-alderen, vil lære om munn- og tannhelse. Erfarne tannleger og forskere står klare for å dele av sin kunnskap.

Elevene som kommer fra hele Oslo-regionen, strømmer inn dørene til Det odontologiske fakultet, i Geitmyrsveien i Oslo. Her skal det læres! Ungdommene fordeles på fire ulike poster. Før de går til tannverks.

Forebygger tannverk

Tannlege Anders Verket, tøyser med etternavnet sitt.

– Det er ingen Tann foran Verket, understreker han, og setter inn tannavstøpning i munnen til Andreas Moen Solem (14), fra Majorstua skole.

– Det er veldig kult å være her, sier Thomas Ambeaya (14) fra Østmarka skole, som foreløpig har snakketøyet fritt for tannlegeutstyr.

Sommerskolen er et prosjekt, som Oslo kommune har. Forskerfabrikken er ansvarlig for den naturfaglige delen.

– Disse elevene har selv valgt naturfagskurs, sier Kristin Sæterdal Myhra, fra Forskerfabrikken.

Sigrid Persdatter Korslund, elev ved Lofsrud skole, har lært mye i dag. Hun har akkurat sett en tann bli trykt

MÅLER PH. Fysiolog Shahbaz Yousefi viser PH-målinger til 14-åringene (f. v.) Abbirami Thavendran, Live Nordlie og Adele Ninauve Jutulstad.

i stykker, av en maskin som måler trykk.

– Vi kunne se at den hadde forskjellige fyllinger, og roten var så sterk! utbryter hun.

Framtidens forskere

I sommer har det vært innom skoleelever på Tannlegehøyskolen, nesten hver dag.

– Det er gøy å kunne vise frem hva vi gjør. Barna er så interesserte i forsk-

ning. Det er artig å se dem så motiverte, og kanskje får vi dem til studenter. Det er overraskende hvor gode spørsmål de stiller. De viser god innsikt, sier stipendiat i materialvitenskap Christiane Petzold, og legger til; i dag er vi ikke mange norske forskere her.

Inne i laboratoriet er det god stemning.

Fysiolog Shahbaz Yousefi viser PH-målinger til ungdommene.

– 7 er nøytralt. Det er det beste for menneskekroppen. Hvis en ikke passer på, blir det så store hull i en tann, at en mister den til slutt, opplyser han. Det er ikke farlig å drikke juice, men skyll munnen godt med vann, tipser han.

– Det er bakterier som rett og slett spiser seg inn i tannen, skyter Sigrid inn.

Neste post er om dårlig ånde. Skoleelevene er unisont enige om at det ikke er noe de vil ha. Men et par vil likevel være forsøkskaniner, én om gangen setter de seg i stolen, og heller innpå

Forskerfabrikken

Forskerfabrikken startet opp i 2002, og tilbyr barn og unge fritidskurs om forskning.

Barna får lære om naturvitenskap gjennom morsomme eksperimenter. Forskerkursene holdes for elever i barne- og ungdomsskolen, og følger elevenes læreplan. Samtidig gir de mulighet for ekstra fordypning.

De første årene holdt Forskerfabrikken kurs i Oslo. Nå har de spredt seg til resten av landet.

Les mer på forskerfabrikken.no

TANNAVSTØPING. Thomas Ambeaya (f.v.) og Eilif Bugge Retterstøl får avstøpe tennene.

MORO. Elevene syntes det var moro å måle ånden. Her lukter Abbirami Thavendran på en blanding som lukter råtnede egg. Til høyre ser Sigrid Persdatter Korslund på med fryd.

med væske som fremprovoserer den upopulære odøren.

Ingeniør på laboratoriet, Grazyna Jonski, spør; hva er forskjell på god og dårlig ånde? Så gir hun samtidig svaret; normal ånde er god ånde. Når man er nervøs, redd eller skremt, kan en få en kortvarig dårlig ånde, fordi en blir tørr i munnen. Og slanker en seg, sulter samtidig bakteriene i munnen, da skjer det samme, sier hun og instruerer;

Nå kan vår neste «Very important person» sette seg i prøvestolen.

Elevene slipper ikke forskernes bevegelser av syne. De følger spent med. Når dagen er over, plaprer de fritt ved inngangen.

– Jeg vil bli tannlege, kommer det kontant fra Adele Ninauve Jutulstad.

Elev, Sigrid fortsetter;

– Jeg har lært så mye nytt. Det med PH, var mest interessant, fordi jeg spi-

ser mye mellom måltider, som frukt og juice. Nå har jeg tenkt til å skylle med vann.

Elev Live Nordlie, fra Bramfjell skole er enig, og legger til;

– En må passe på. En skal jo ha tennene resten av livet.

Tekst og foto: Guri Haram